

Szkolny
Program Profilaktyki

Gimnazjum Specjalnego
nr 27
w Częstochowie
ul. Czecha 15

WSTĘP

Łatwiej jest zapobiegać problemom, niż je likwidować. Taniej przeciwdziałać trudnościom, niż łagodzić skutki. Zasada ta dotyczy wszystkich dziedzin funkcjonowania człowieka, także zdrowia. Nadrzędnym celem przedstawionego programu jest prezentacja zagrożeń i sposobów zapobiegania negatywnym zjawiskom z jakimi zetknąć się mogą uczniowie naszej szkoły, ich rodzice oraz nauczyciele. Działalność szkoły powinna zmierzać w kierunku wzmocnienia u uczniów postaw pożądanych społecznie i akceptowanych powszechnie zachowań. Aby realizować te założenia, konieczne jest zbudowanie takich programów wychowawczych i profilaktycznych spójnych ze sobą, które ukierunkowałyby ucznia w jego dążeniach, pomogły zbudować właściwą hierarchię, nauczyły umiejętnego realizowania własnych potrzeb z poszanowaniem drugiego człowieka. Chcąc stymulować rozwój społeczny, należy uczniom stawiać zadania ukierunkowane na wzmocnienie pozytywnych przejawów zachowania, wspierając ich w tym co dobre, wydobywać z nich to co najpiękniejsze i najcenniejsze, zarówno w sferze psychicznej, duchowej, jak i fizycznej. Wychowanie i profilaktyka powinny rozwijać wolę ucznia do dokonywania zmian w swoim życiu, najbliższym środowisku. W dużej mierze działania profilaktyczne skupiają się na tworzeniu wspierającego przyjaznego klimatu szkoły, który pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne i poczucie wartości, motywują do osiągnięć uczniów i nauczycieli. Pozwalają także na czynny udział rodziców w życiu szkoły.

I. CELE PROGRAMU

1. Rozwijanie, pogłębianie dojrzałości społecznej.
2. Nawiązywanie i uściślanie współpracy z rodziną, wzmocnienie więzi emocjonalnej w rodzinie.
3. Budowanie poczucia wartości.
4. Wzmocnienie mocnych stron osobowego rozwoju, rozwijanie nawyków i postaw ogólnie akceptowanych.
5. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych.
6. Wspieranie w sytuacjach trudnych.
7. Wychowanie do wartości i podejmowania odpowiedzialnych decyzji.
8. Wypracowanie efektywnych sposobów radzenia ze stresem.
9. Kształtowanie umiejętności, nawyku ochrony organizmu przed czynnikami szkodliwym i substancjami nieznanymi.
10. Kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych wpływających na świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień od alkoholu, papierosów i narkotyków (w tym środków zastępczych- dopalaczy).

11. Nauczenie uczniów powiedzenia „nie” w sytuacjach bycia nakłanianym do zażywania substancji psychoaktywnych (w tym narkotyków, dopalaczy) w sytuacja zagrażających ich zdrowiu. i życiu - postawy asertywności.
12. Wsparcie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi.
13. Ograniczanie i likwidowanie czynników, które dezorganizują i zaburzają zdrowy styl życia.
14. Budowanie pozytywnej, bezpiecznej i życzliwej atmosfery w szkole.
15. Inicjowanie i wzmacnianie czynników wspierających rozwój.
16. Wzrost zachowań prospołecznych w szkole.

II. PROGRAM JEST SKIEROWANY DO:

1. Uczniów
1. Rodziców
2. Nauczycieli

III. SPOSOBY REALIZCJI ZADAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Rola dyrektora:

1. Zakłada, że w jego szkole funkcja profilaktyki musi być spójna z funkcją wychowania, jest zainteresowany i sprzyja działaniom profilaktycznym;
2. Posiada podstawową wiedzę w zakresie profilaktyki problemowej;
3. Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole;
4. Zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych;
5. Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów: wychowawczego i profilaktycznego;
6. Wspiera finansowo i organizacyjne działania profilaktyczne w swoim środowisku.

Rola Zespołu Szkolnego Programu Profilaktyki:

1. Rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych;
2. Podejmują działania profilaktyczno – wychowawcze wynikające ze Szkolnego Programu Profilaktyki;
3. Wspiera nauczycieli w ich rozwoju zawodowym i organizuje szkolenia z zakresu profilaktyki;
4. Diagnostuje oczekiwania uczniów i rodziców w zakresie profilaktyki;
5. Diagnostuje problemy wychowawcze, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w Szkolnym Programie Profilaktyki;
6. Koordynowanie i monitorowanie przebiegu realizacji programu profilaktycznego;
7. Wspieranie wychowawców i pozostałych pracowników w realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych;
8. Propaguje treści i programy profilaktyczne;
9. Systematycznie doskonalą się w zakresie profilaktyki.

Rola nauczycieli-wychowawców klas:

3. Integrują zespół klasowy;
4. Dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
5. Promują zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu;

6. Utrzymują osobowe relacje z uczniami (poprzez konsultacje, indywidualne rozmowy);
7. Konstruktywnie współpracują z gronem pedagogicznym oraz pozostałymi pracownikami szkoły;
8. Doskonalą się osobowościowo i zawodowo;
9. Dostrzegają indywidualność dziecka, indywidualizuje oddziaływania;
10. Mają pozytywne relacje z rodzicami, potrafią pozyskać rodziców do współpracy;
11. Wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach;
12. Współpracują z pedagogiem szkolnym w celu pomocy uczniom w pokonywaniu trudności osobistych i dydaktycznych;
13. Przygotowują sprawozdanie z wykonywanych działań w zakresie profilaktyki na koniec każdego roku szkolnego (zgłaszają ewentualne trudności powstałe w pracy z grupą, czy inne związane z wdrażanym programem).

Rola nauczycieli:

1. Współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań profilaktycznych;
2. Wykonują zalecenia zawarte w orzeczeniach i opiniach wydanych przez PP-P i ustalonych formach pracy z uczniem;
3. Realizują wymagania szczegółowe zawarte w podstawie programowej dotyczące zagadnień związanych z profilaktyką na poszczególnych przedmiotach;
4. Doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych;
5. Wspierają wychowawców w ich działaniach wychowawczych oraz przekazują informacje o ewentualnych sytuacjach problemowych.

Rola rodziców:

1. Nawiązują dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka;
2. Aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczno – wychowawcze i opiekuńcze;
3. Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, sytuacji ryzykownych, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im;
4. Stanowią wzór osobowy – model dla dziecka i dbają o dobry kontakt z dzieckiem;
5. Przedstawiają raz do roku opinie na temat profilaktyki prowadzonej w szkole;
6. Korzystają z pomocy i wsparcia ze strony psychologa szkolnego;
7. Współpracują na bieżąco z wychowawcami klas i nauczycielami;
8. Informują na bieżąco wychowawców o problemach dziecka-ucznia w szkole.

Rola Rady Pedagogicznej:

1. Określa zadania w zakresie profilaktyki;
2. Określa zapotrzebowanie na realizację programów profilaktycznych;
3. Zatwierdza Szkolny Program Profilaktyki;
4. Dokonuje analizy działalności profilaktycznej;
5. Wspiera Zespół ds. profilaktyki w jego działaniach;
6. Zatwierdza działalność Zespołu ds. profilaktyki.

Rola Rady Rodziców:

1. Uchwala Szkolny Program Profilaktyki;
2. Współpracuje z Radą Pedagogiczną, pedagogiem, psychologiem ;
3. Współpracuje z Zespołem ds. profilaktyki;
4. Opiniuje skuteczność działań podejmowanych w ramach realizacji Programu profilaktyki.

ROLA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

1. Pomoc w realizacji działań profilaktycznych i wychowawczych (współpraca z: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym, Stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka z niepełnosprawnością, organizacjami pozarządowymi) .

Działania profilaktyczne dla uczniów gimnazjum.

Ogólne działania to:

- adaptacja i poznanie uczniów,
- integracja zespołu klasowego,
- komunikacja i umiejętności interpersonalne,
- nawiązanie dobrej współpracy z rodzicami i zwiększenie ich wpływu na życie szkoły,
- promocja zdrowego stylu życia,
- stworzenie przyjaznej i bezpiecznej atmosfery w szkole,
- zwiększenie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów,
- profilaktyka zachowań dysfunkcyjnych i przejawów demoralizacji,
- profilaktyka uzależnień (np. od gier komputerowych, telewizji).

Cele szczegółowe Szkolnego Programu Profilaktyki:

Zadania	Zakładane cele	Przewidywane osiągnięcia ucznia	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
1. Życie i zdrowie to moje największe wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - ukazanie uczniom życia i zdrowia jako wartości, o które należy dbać; - zapoznanie uczniów z zasadami zdrowego stylu życia; - umacnianie poczucia własnej wartości; 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, że musi troszczyć się o swoje życie i zdrowie; - uczeń poznaje sposoby zachowania zdrowia: właściwa dieta, ruch, zdrowy sen, odpoczynek, opieka lekarska; - uczeń rozpoznaje objawy przeziębienia, grypy i wie jak uzyskać pomoc w sytuacji choroby; - uczeń poznaje podstawowe zagrożenia dla zdrowia i życia; - uczeń akceptuje siebie, doświadcza sympatii innych, potrafi przyjąć komplement, ma poczucie przynależności do klasy i szkoły taki jakim jest wraz ze swoimi mocnymi stronami i słabościami; 	<ul style="list-style-type: none"> - stymulowanie rozwoju ucznia poprzez udział w zajęciach dydaktycznych, rewalidacyjnych, różnych formach pomocy psychologiczno- pedagogicznej; - utrwalenie prawidłowych nawyków postawy ciała w czasie siedzenia, stania, wzmocnienie kondycji fizycznej (gimnastyka korekcyjna, terapia ruchowa); - zapoznanie z potrzebami biologicznymi człowieka ze szczególnym uwzględnieniem tematu zdrowia i choroby, zapobiegania chorobom i zagrożeniom życia. 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy klas, nauczyciele uczący w klasach; -nauczyciele w-f, terapeuci ruchowi, nauczyciele -pielęgniarka szkolna. 	cały rok
1.1. Właściwe odżywianie jako warunek utrzymania zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie prawidłowych nawyków w zakresie właściwego odżywiania; 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń rozumie konieczność zdrowego odżywiania jako warunku zachowania zdrowia ciała i pozyskania energii do 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dydaktyczne dotyczące zdrowego odżywiania; - udział w programie edukacyjnym „Żyj smacznie i zdrowo”; - propagowanie założeń programu 	wszyscy nauczyciele, mgr Sylwia Piłśniak, mgr Izabela	cały rok

		<p>pracy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi rozróżnić produkty zdrowe i szkodliwe dla zdrowia; - uczeń potrafi sam lub z pomocą przygotować proste posiłki /np. kanapki, sałatka/. - uczeń wie jakie są skutki spożywania produktów, które szkodzą zdrowiu. 	<p>„ Pięć porcji warzyw, owoców lub soku”, „Mamo, tato wolę wodę”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontynuowanie szkolnej idei „owocowy wtorek”, „warzywny czwartek”; - korzystanie z pomocy dydaktycznych, scenariuszy, materiałów multimedialnych zebranych w teczkach profilaktyki pt. „Zdrowe żywienie”; - konkursy plastyczne promujące zdrowe odżywianie, wystawa prac plastycznych; - ćwiczenia praktyczne, np. wykonywanie prostych sałatek i kanapek. 	Skowronek	
1.2. Higiena osobista jako warunek zdrowia	- rozwijanie postawy dbałości o higienę ciała	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń utrwała zasady prawidłowego mycia zębów; - uczeń samodzielnie lub z pomocą wykonuje zabiegi higieniczno - pielęgnacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia praktyczne; - wykorzystanie programu profilaktycznego o higienie jamy ustnej; - zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem teki profilaktyki „Higiena osobista” wraz z dołączonymi materiałami multimedialnymi. 	wszyscy nauczyciele, pielęgniarka szkolna, pomoc nauczyciela	cały rok
1.3. Wzmacnianie pozytywnego wizerunku ucznia jako kobiety i mężczyzny	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom istnienia w świecie dwóch płci; - wzmacnianie identyfikacji z własną 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, że ludzie dzielą się na kobiety / dziewczynki i mężczyzn / chłopców; - uczeń wie jaką reprezentuje płeć 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie ucznia podczas zajęć jako kobiety lub mężczyzny; - zwracanie uwagi uczniów na wygląd, sposób zachowania, atrybuty kojarzone z płcią; 	nauczyciele WDŻ, pielęgniarka szkolna, wychowawcy	cały rok

	<p> płcią: Ja jako kobieta / ja jako mężczyzna.</p>	<p> i utożsamia się z nią, afirmuje własną płć; - rozpoznaje zwyczaje i atrybuty związane z własną płcią; - zna i rozumie role społeczne i czynności związane z własną płcią; - wie jakie zmiany fizyczne i psychiczne dokonują się w nim w związku z dojrzewaniem; - wie, że dojrzewanie nie oznacza jeszcze dojrzałości do podjęcia odpowiedzialnych ról życiowych; - posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy układu rozrodczego człowieka; - uczeń jest uwrażliwiony na potrzeby biologiczne wynikające z przynależności do danej płci; - potrafi dbać o własną higienę osobistą i wygląd swojego ciała jako kobieta / mężczyzna.</p>	<p> - omawianie z wykorzystaniem czasopism i filmów zmian biologicznych związanych z dojrzewaniem, - omawianie ról społecznych przypisywanych płci (np. kobieta - matka, żona, przyjaciółka; mężczyzna- ojciec, policjant, mąż, itp.); - dbanie o higienę osobistą ciała i konieczność zachowania intymności podczas tych czynności, - wzmacnianie społecznie akceptowanych zachowań - edukacja rodziców w ramach szkoły dla rodziców.</p>	<p> klas, psycholog.</p>	
<p>1.4. Ochrona zdrowia przed</p>	<p>- zapobieganie problemom</p>	<p>- uczeń poznaje zagrożenia</p>	<p>- zajęcia profilaktyczne; - pogadanki</p>	<p>wszyscy nauczyciele,</p>	<p>cały rok</p>

działaniem substancji psychoaktywnych	związany z uzależnieniami (alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze);	<p>jakie niesie z sobą stosowanie substancji psychoaktywnych;</p> <p>- uczeń wie jak należy zachować się w przypadku bycia częstowanym przez inne osoby podejrzaną substancją;</p> <p>- uczeń wie do kogo należy się zwrócić w przypadku poczucia zagrożenia.</p>		psycholog.	
1.5. Ochrona przed niebezpiecznymi zwierzętami	- rozwijanie właściwego postępowania w kontakcie z nieznanymi zwierzętami;	<p>- uczeń wie jak zachować się wobec nieznanych zwierząt, np. psa;</p> <p>- uczeń wie jak zachować się w razie ataku psa.</p>	<p>- realizacja tematyki podczas zajęć dydaktycznych;</p> <p>- zajęcia praktyczne podczas dogoterapii.</p>	wychowawcy, dogoterapeuci	cały rok

<p>2. Szanuję każdego człowieka</p>	<p>-uświadomienie uczniom, iż każdy człowiek zdrowy i chory zasługuje na szacunek; - kształtowanie postaw życzliwości i dobroci wobec każdego człowieka; - poznanie umiejętności potrzebnych w kontaktach z innymi ludźmi (wytyczanie bezpiecznych granic, normy współżycia z ludźmi, szacunek, wartości, postawy); -kształtowanie zachowań prospołecznych (konieczność pomagania słabszym kolegom, dzielenia się, empatia, oczekiwanie na swoją kolej, odpowiedzialność za drugą osobę; poszanowanie cudzej prywatności i intymności).</p>	<p>- uczeń odnosi się z szacunkiem do każdego człowieka; - uczeń umie życzliwie traktować innych ludzi; - uczeń ze zrozumieniem odnosi się do „inności” , niepełnosprawności ludzi; - uczeń rozwija umiejętności potrzebne w kontaktach z innymi ludźmi; - prawidłowo stosuje zwroty grzecznościowe; - uczeń przyjmuje odpowiedzialność za swoje czyny na miarę swoich możliwości; - rozwija zdolność mówienia „nie” jako sposób obrony przed samowolą innych; - potrafi wyrazić własną wolę, decydować o sobie, na miarę swoich możliwości; - uczeń potrafi adekwatnie do własnych możliwości zachować się, przyjść z pomocą innym osobom; - uczeń jest uwrażliwiony na</p>	<p>- integracja uczniów podczas zajęć w klasie, uroczystości szkolnych i pozaszkolnych, wycieczek; -stosowanie metod aktywizujących, zabaw interakcyjnych; - wyrabianie umiejętności współpracy w grupie; - wykorzystanie realnych sytuacji przychodzenia z pomocą słabszym, potrzebującym kolegom; - tworzenie sprzyjających warunków rozwijających autonomię ucznia i zdolność pomagania innym; - wykorzystanie materiałów zteczki profilaktyki; - spotkanie z okazji Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną; - uczestniczenie w zajęciach integracyjnych z młodzieżą z innych szkół;</p>	<p>wszyscy nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>
--	--	---	---	----------------------------	-----------------

		potrzeby innych kolegów, szanuje prywatność i intymność innych osób.			
3. Radzę sobie ze stresem i agresją	<ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie uczniom czym jest stres, pozytywne i negatywne skutki stresu; - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych; - uświadomienie uczniom negatywnych skutków agresji; - nauka radzenia sobie z agresją; 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, że doświadcza skutków stresu w swoim życiu; - wie gdzie szukać dla w sytuacjach trudnych; - uczeń lepiej radzi sobie z przykrymi emocjami prowadzącymi do zachowań agresywnych; - uczeń wie, że każdy człowiek przeżywa pozytywne i negatywne 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z socjoterapii; - zajęcia w Sali Doświadczenia Świata; - konsultacje z psychologiem; - wykorzystanie realnych sytuacji w celu modelowania społecznie akceptowanych sposobów rozładowywania agresji i napięć; - wzmacnianie pożądanego zachowań uczniów; - zajęcia relaksacyjne. 	wszyscy nauczyciele, psycholog	cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> - poszukiwanie pomocy i wsparcia wśród zaufanych osób w sytuacjach trudnych; - rozróżnianie stanów emocjonalnych; - określanie przyczyny negatywnych emocji; - wyrażanie negatywnych emocji w sposób akceptowany społecznie; - wzmacnianie dobrych manier i stosowanie zwrotów grzecznościowych - rozwijanie zdolności wchodzenia w stan odprężenia i relaksu. 	<p>emocje,</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń rozróżnia pozytywne i negatywne emocje; - uczeń wie, że „brzydkie słowa” nie są dobrym zwyczajem, nie rozwiązują problemu i prowadzą do agresji; - uczeń poznaje „dobre i złe maniery” w zachowaniu się; - uczeń zna i w miarę swoich możliwości stosuje konstruktywne sposoby odreagowania napięć i radzenia sobie z negatywnymi emocjami; - uczeń potrafi się zrelaksować. 			
<p>4. Pamiętamy o zachowaniu bezpieczeństwa podczas podróżowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - utrwalanie zasad bezpiecznego poruszania się na drodze; - wdrażanie do przestrzegania znaków drogowych; - poznanie zasad bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji miejskiej (autobus, tramwaj) 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń przestrzega zasad bezpiecznego poruszania się po drodze; - uczeń zna znaczenie głównych znaków drogowych i stosuje się do nich; - uczeń rozróżnia środki komunikacji miejskiej, - uczeń przestrzega zasad bezpiecznego podróżowania środkami transportu publicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> -zajęcia dydaktyczne mające na celu utrwalanie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze; - wykorzystanie pomocy dydaktycznych z teczki profilaktyki „Droga do szkoły”(scenariusz zajęć, propozycje prac plastycznych, prezentacje multimedialne, Karty Pracy, ćwiczenia utrwalające znajomość sygnalizacji świetlnej, -udział w wycieczkach; - udział w konkursach 	<p>zespół nauczycieli uczących w klasie, wychowawca klasy, nauczyciele odpowiedzialni za uczniów uczestniczących w konkursach o ruchu</p>	<p>cały rok</p>

			o ruchu drogowym i rajdzie rowerowym.	drogowym i rajdzie rowerowym.	
5. Bezpiecznie korzystam z urządzeń elektrycznych	-wyrabianie prawidłowych nawyków podczas obsługi urządzeń elektrycznych; - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa przy korzystaniu z urządzeń AGD i RTV.	- uczeń potrafi rozpoznać i wskazać urządzenia techniczne używane w domu i w szkole, zna ich przeznaczenie; - potrafi włączyć i wyłączyć proste urządzenia elektryczne; - zna zasady bezpiecznego korzystania z tych urządzeń / wie jak należy je obsługiwać i czego robić nie wolno.	- zajęcia dydaktyczne; - ćwiczenia praktyczne pod kierunkiem nauczyciela; - pogadanki.	wszyscy nauczyciele	cały rok
6. Jestem ostrożny w kontaktach z nieznanymi	- kształtowanie umiejętności przewidywania konsekwencji swoich działań, krytycznej oceny swojego zachowania się i innych ludzi; - uwrażliwienie na konieczność wytyczania pewnych granic własnego Ja i adekwatne reagowanie gdy ktoś je przekracza; - nauka rozpoznawania zagrożeń społecznych wynikających	- uczeń zgodnie z własnymi możliwościami rozwija zdolność przewidywania konsekwencji swoich działań; - wie, że ludzie mają dobre i złe intencje, że niektórzy ludzie świadomie oszukują i należy się sprzeciwiać temu co złe; - uczeń wie, że w trudnych sytuacjach powinien poinformować i zwrócić się z prośbą o pomoc do opiekuna, któremu ufa; - jest świadomy zagrożeń	- w trakcie zajęć dydaktycznych, - podczas zajęć wychowania do życia w rodzinie - wykorzystanie pogadańek, filmów edukacyjnych, - rozmowy indywidualne w razie potrzeby zgłaszanej przez ucznia; - edukacja rodziców (Szkoła dla rodziców); - edukacja w zakresie poszanowania intymności cielesnej w czasie korzystania z toalety, higieny w czasie miesiączki, konieczność zachowania dyskrecji; - edukacja w zakresie dobrego i złego dotyku;	wszyscy nauczyciele, psycholog, nauczyciele WDŻ, pomoc nauczyciela.	cały rok

	z przynależności do własnej płci.	wynikających z bycia kobietą / mężczyzną; - jest świadomy istnienia bezpiecznych przyzwoitych granic w kontaktach z innymi osobami zwłaszcza z płcią przeciwną, - wie kiedy ktoś przekracza dopuszczalne granice.	- edukacja dotycząca mapy ciała i istnienia miejsc, które mogą dotykać wszyscy, mogą dotykać tylko ja, mogą dotykać inni w wyjątkowych sytuacjach np. lekarz, pielęgniarka.		
7. Jak radzić sobie w niebezpiecznej sytuacji	- zapoznanie z podstawowymi zasadami postępowania w przypadku skaleczenia i oparzenia; -doskonalenie umiejętności wzywania pogotowia ratunkowego, policji i straży pożarnej.	- uczeń potrafi rozpoznać sytuację zagrażającą życiu i zdrowiu; - uczeń potrafi wezwać na pomoc inną osobę; - uczeń zapoznaje się z podstawowymi zasadami udzielania pomocy w sytuacji niebezpiecznej; -uczeń zachowuje nawyki higieniczne chroniące przed uszkodzeniami i chorobą; - uczeń doskonali umiejętność stosowania telefonów alarmowych w sytuacjach wymagających takiej interwencji.	- cykl działań i pogadanek w trakcie zajęć edukacyjnych.	wychowawcy wraz z zespołem nauczycieli uczących w klasie, pielęgniarka szkolna	cały rok
8. Rady na bezpieczne ferie i wakacje	-kształtowanie postaw bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji.	- uczeń zna aktywne formy wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji; - uczeń zna przestrogi na wakacje, ferie i rozumie	- cykl działań i pogadanek w trakcie zajęć edukacyjnych	wszyscy nauczyciele	cały rok

		konieczność ich przestrzegania			
--	--	-----------------------------------	--	--	--

Opracowanie Programu Profilaktyki:
mgr Anna Kuśmierska
mgr Marzena Janic
mgr Sylwia Piłśniak

Zatwierdzono Uchwałą Rady Rodziców nr 6/2016/2017